

Landbrugsministeren (Sehested): Gennem disse Dages Forhandlinger har det jo gaaet som en rød Traad, at det er Løsningen af en stor og betydningssfuld Samfundsopgave, som vi beskæftige os med, og sikkert er det en stor Opgave, at skaffe den danske Landarbejder Jord. Jeg betænker mig ikke paa i Tilslutning til det ærede Medlem fra Skelstor (Scavenius), der talte i Gaar, at sige, at denne Opgave er saa stor, at den i sit fulde Omfang ikke lader sig løse ved Lovgivningsmagten. Medens Landbokommissionens største Fortjeneste er den, at der ikke i Kommissionen har hævet sig en eneste Stemme mod, at Lovgivningsmagten skulde bidrage sit til denne Opgaves Løsning, er det efter min Formening Landbokommissionens næststørste Fortjeneste, at der heller ikke har løftet sig nogen Stemme i Kommissionen ved Forlangende om, at denne Samfundsopgave ved Lovgivningsmagtens Hjælp skulde løses i sit fulde Omfang. Som jeg tillod mig at bemærke ved Fremførelsen af Forslaget, har Regeringen fuldtud sluttet sig til dette Grundsynspunkt hos Kommissionen. Hvorvidt Landarbejderne skulle være i Besiddelse af 3, 4, 5, 6 eller 800 Kr., hvorvidt Lodderne skulle være 4, 5 eller 6 Tdr. Land Midtelfjord, hvorvidt Arbejderen for at komme i Betragtning ikke maa være over 45 Aar eller man mulig skal sætte Aldersgrænsen til 46 eller 50 Aar, det er alt sammen Spørgsmaal, der kunne drøstes, og om hvis bedst mulige Løsning man kan være uenig. Men det, der er nødvendigt, er fra første Færd at være enig om to Ting, nemlig dels at Lovgivningsmagten bør gribe ind, og dels at der bør sættes en Begrænsning for dens Indgriben. Er man enig om disse to Ting, saa ere Betingelserne til Stede for en frugtbar Forhandling, der vil kunne føre til et Resultat, hvormed Landarbejderstanden kan være tjent.

Gennemgaaende ere jo de ærede Talere ikke begejstret ud fra dette Kommissionens Hovedsynspunkt, og for saa vidt tør man sige, at disse Forhandlinger ere ret lovende med Hensyn til Udsigten til at naa frem i denne Sag. Der har ganske vist været enkelte, der ere komne noget højt op i deres Begejstring for denne Samfundsopgave og i deres Tro paa, at den lader sig løse med eet Slag. Disse ærede Medlemmer vil jeg bede om at

tage under Overvejelse, om de ikke vilde tjene den gode Sag bedst ved at stige ned fra denne Højde til det Besindighedens Niveau, paa hvilket der lader sig arbejde. Der er dernæst enkelte Medlemmer, der have stillet sig noget køligere til Sagen. Jeg tør dog haabe, at dette reserverede Standpunkt fra disse ærede Medlemmers Side mere er at betragte som en Slags Modvægtsstilling til de særlig begejstrede, og at ogsaa disse reserverede ville kunne samles om et praktisk Resultat. Jeg hortsfer selvfølgelig i denne Forbindelse fra den Side af Salen, der gennem sin Ordfører, det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgfreds (H. Jensen) har stillet sig ganske afvisende til Sagens Behandling paa det foreliggende Grundlag.

Det har fra ærede Medlemmers Side været stærkt fremdraget, at det Spørgsmaal, vi her beskæftige os med, har vakt stor Opmærksomhed i Befolkningen og overordentlige Forventninger hos Landarbejderne. I dette, som jo utvivlsomt er rigtigt, kan der ligge en Fare for en lykkelig Gennemførelse af denne Sag, thi det er klart, at naaar man har tilladt Befolkningen at stille Forventningerne højt, og man saa kommer og byder dem det, man kan byde dem, men som ikke svarer til Forventningerne, vil der lettelig kunne komme en Misfornøjelse, en vis Bitterhed, som vil lægge Hindringer i Vejen for den store Sags Fremgang ude i Befolkningen, og det er jo det, at der især skal være Tillid til, at denne store Sag ogsaa er en god Sag. Hvis ikke Landarbejderne selv have Tillid dertil, hvis de ikke selv ville arbejde den frem i det rette Spor, komme vi ingen Vej dermed. Det er nu ikke underligt, at saadanne store Forventninger ulykkeligvis vakte, den Gang Loven af 1894 kom ud, idet den med sit kategorisk affattede Kommissorium maatte give Befolkningen den Tro, at her var Vejen, ad hvilken den store Samfundsopgave fuldt kunde løses. Men saa kom Kommissionsbetænkningen, og naaar man havde gjort sig bekendt med den, maatte det være klart, at saa vidt, som Forventningerne vare rejste op, kunde man ikke komme. Nu vilde jeg have anset det for meget ønskeligt og meget rigtigt, om de Herrer Medlemmer af Kommissionen, som have Arbejdernes Tillid, og som have Arbejdernes Dre, da havde gjort sig Umage for at neddæmpe Forvent-